SÜLEYMANİYE G. KÜTÜPHANESİ
Kısmı Hacı Mahmud Efendi
Yeni Kayıt No.
Eski Kayıt No. 1982
Tasnif No.

1

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Süleymaniye Kütüphanesi
1923

الحمد لله الذی جعل بعض خلائقه رعیةً وبعضهم
راعیاً والصلاة والسلام علی من ارسله الله
تعالی لبعض امته مبشراً ولبعضه نذیراً وعلی آله
وصحبه الذین هم فی الارض کالنجوم فی السماء منیراً
اما بعد اخی فی سبیل الله ورفیقی فی الجنة ان شاء الله
نشین صدر اعلا حضرتلری جناب خدای متعال جل اسمه
صدارتلرینی مبروک وکالتلرینی محمود
نظارتلرینی میمون قیلوب احدیت وحمدانیتنه

مظهر بعضاً اسم جلال وبعضاً اسم جمالنه مسکن
ایلمک دعوای ختامنده هدیهٔ فقیرانه مدرکه معلوم
دولتلری اوله که مرشد حقیقیمز ومعین ظهیریمز صاحب
سعادت افندیمز علیه الصلوة والسلام حضرتلری بزلرکه
سعادة دارینمزی اراده وخذلان کونیندن نجاتمزی
افاده مقامنده بیوردیلرکه اوصیکم بتقوی الله والسمع
والطاعة وان عبداً حبشیاً فانه من یعش منکم ... بعدی
فسیری اختلافاً کثیراً فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء
الراشدین المهدیین تمسکوا بها وعضوا علیها بالنواجذ
وایاکم ومحدثات الامور فان کل محدثة ضلالة بدعة وکل
بدعة ضلالة وکل ضلالة فی النار صدق رسول الله معناسی

شريفي بودركه امتم واصحابمه سزه تقوى ايله وصيت ايدرم
ودخي امير المؤمنين اولان كمسنه يه امور شرعيه ده سمعاً و
طاعةً ديوب امر ونهيينه امتثال وانقياد ايدك اميركز
هر نه قدر حبشي بنده اولمزسه ده زيرا معمر اولنلركز
كركه نيجه اختلافات كثيره واقعه اوله كوركدر اول اختلافاتي
دافع بو سلطانلر لازمدر ودخي امور دنيا وامور دينكزده
بنم واصحابمك طريقت ومسلكلري اوزره سلوك ايلمك
اوزرلريكزه لازم وواجبدر اكر بنم واصحابمك مسلكني
ترك ايدوب كندو رأيكزله عمل ايدوب عقلكزه اتباع
ايدرسكز دنياده نتيجه سي خجالت وزلتدر واخرتده
عقوبت نار جهنمدر بيوردي ودخي كتاب الله وبنم

احاديثمده اولميوب محدث وبدعت اولان شيلردن غايت
مجانبت ايدك زيرا بدعتله عمل ايدنلر طريق حقي غيب ايدوب
ضلالته كلمغله اهل نار اولوركلردر ديو بيوردیلر بو آونده
طريقه محمديه وشريعت احمديه ايله عمل كلياً مرفوع اولوب يالكز
تدبيرات عقليه ايله عمل اولنوب انجامي نيه منجر اولجغي ملاحظه و
فكر اولنميوب اطاعة الله دن واتباع رسولدن قاطبةً خروج
اولنمشدر وغايت خوف اولنجق بر امر مشكلدر ودخي خانان
صبيان سنن رسولدن برسنت سنية واحده يه اجرا مقامنده
خلايق نيجه مكاره ومحارمي ارتكاب ايدوب خابقان ودخي ارتكاب
مناهيه جاز وساعت بلكه معاونه ايلمك بلاد اسلاميه ده
مشتهر اولمش مع هذا ملوك ووكلاي ملوكك اوزرلرينه منه

وزجری شرعاً لازم و واجبدر امر بویله ایکن مساعده ایلمک
زبته هتکی حرمة شریعتدر و دخی ربه تعالایه و رسولنه مخالف
بر امر کریهدر و معاذ الله تعالایه و رسولنه معارضه در
اکر ملاحظه زیاده جاریدر و خشیت اولنجق شیدر مع هذا
جناب خدای متعال ملوکی و وکلایی نه مرتبه قوت و زینته غنا
ایلدکی ذکر اولنجق حدیث شریفدن معلومدر علیه الصلوة و
السلام بیوردیلر که ما یزع السلطان اکثر مما یزع القرآن معناسی
شریف بودر که ملوکک عباد اللهی معصیتدن زجری قرآنک منع
وزجرندن زیاده در بیوردیلر حکمتی بودر که خلایقک عقوبة
ملوکدن و عذاب سلطاندن خوف و تحاشیلری خوف اللهدن
و خوف رسولدن زیاده در بونک دخی حکمتی بودر که قلوب

عباد ظلمة معاصیله مملوء اولوب کمال قسوه ایله مقسی
اولوب عقوبة آخرتک شدتندن غافل و حضور رب
العالمینده اولان مهابتدن ذاهل و دخی یوم اشهادی
ملاحظه ایتمدکلری ماشیدر بناء علی ذلک ملوکک عقوبتندن
خوف ایدرلر مالک الملوک اولان جبارک عقوبتندن ذهول
ایدرلر دیو بیوردیلر امر بویله اولدقده بو اثناده مدده
روی زمینده ظهور ایدن حوادث کثیره و اختلالات و فتنه
و فتنه از دل جانن مباشرت اولنه باذن الله تعالی فی
امر سهلدر استصعاب ایدنلرک آیات قرآنیه و احادیث نبویه نک
معانی شریفه سندن غفلتی و اوده ریاخود اعتقادی یوقدر
نبههنا الله تعالی بلطفه قال النبی علیه السلام کلکم راع و کلکم

مسئول عن رعیته صدق رسول الله مصداق لطیفی بودرکه
هر بر مکلف کندو مملوکندن و متصرف اولدیغی شیدن یوم
قیامتده سؤال اولنور دیو بیوردیلر امر بویله اولدقده
ممالک دولت عثمانیه نک جمیع خلایقی کرک اهل اسلامی وکرک
اهل ذمتی ملک و وکلای ملکک رعیتیسیدر حضور باریده
جملهسنک حسن و قبحی و امر معاش و معادلری سزدن سؤال
اولنه جقدر محشر خدای لم یزلده سؤاله جواب غایت مشکلدر
حضور ملوک دنیاده سؤاله جواب کبی اولمیوب اول مقام بر مقام مبارکدرکه
ملوک دنیانک اولوب لمن الملک الیوم لله الواحد القهار
دنیلدکی مقامدر بو جهتله جملهکزه حمل ثقیلدر اویله اولنجه
قلوب منوره و نفوس قدسیه نک توجهلریله مؤید اولوب

رجال اللهک انظار کیمیویه سیله مؤکد اولمق واسطه سیله تحرکه
مظهر توفیق اولمغه اشد احتیاجله محتاجسکزدر زیرا امور عامه
و مادهٔ جسیمه‌در و دخی حسن تدبیر لازمدر قال النبی علیه السلام
لا تسئل عن المرء وابصر قرینه بو حدیثک معناسی منبئ بودرکه
انسانک حسن و قبحنی بلمک ایسترسک مقارننه نظر ایله
اکر مقارنی متدین کیمسه ایسه کندو دخی متدیندر و اکر مقارنی
مبالاتسز کیمسه ایسه کندو دخی مبالاتسزدر زیرا الجنس یمیل
الی الجنس مضمونی معلومدر اولدیکه مالک الامور و والی الممالک
اولان کیمسنه خدمه خصوصنده غایت اهتمام ایدوب هوای
نفسه مائل اولان کیمسه‌لری استخدام ایتمیوب دین و دولته
معین و نصیر اولان رجالی استعمال ایتملیدر بو احبابنک

مستخدمین جمهوریتده و قوللرندن معین دینی و دولتلری

حقیقتده اهل هوا و اهل احتشام کاذبدرلر بو خصوصک

حکمتی سیاستک ارتفاعیدر قال النبی علیه السلام السیاسة اساس الملک

بیورلدیغی مصداق حدیث شریف بودرکه ریاست شرعیه ملکی

حدود شرعیه و تعزیرات شرعیه دن خارج اولهرق بعضی

اصحاب تهمته عقوبت ایدوب جزا ترتیب ایتمک نظام عالمده

لازمدر دیمکدر بو ایامده بعض ضعفای مجرمین حقنده ظهور

ایدوب جرمی جبل قاف کبی اولان کبرای مجرمین حقنده ظهور

ایتمیور اصل ثمرهٔ سیاست کبرای مجرمینده اجرا اولنورسه

فائدهٔ سیاست ظهور ایدر و اما ضعفای مجرمینه اجرا ایلنسه شیء

تبیین ایدرلر بو حکمی اجرا معالجهٔ معنویه محتاجدر علاج معنویسی اولا

کندو احوالنی مهما امکن شرع شریفه تطبیق ایدوب لا حول

ولا قوة الا بالله حدیث شریفنی ورد زبان ایلدکده نفسکره نفسنی

مذلله محوه اقدامه و جناب خدایه اوقات مبارکه ده تضرع و نیاز

عقیبنده تنظیم نظام مملکته شروع ایلملیدر و اسباب معنویه یه

و اسباب ظاهره یه تمسکده قصور اولنمیوب اهتمام و لکن اسباب

ظاهره دخی قواعد شرعه موافق اولملی آنیده کفره و قواعد تجربیه

موافق اولملی اگر قوانین کفره یه موافق اولورسه اتلاف اموال

و اهلاک نفوسدن غیری برشیء منتج اولمز بلکه خجالت و رزالتی

موجب اولور امر بویله اولدیغی گوزه آلمش هده اولندی و بالکز

تدبیرات عقلیه دخی کافی دکلدر بو اوآنده قوانین شرعیه

متروک اولوب قوانین عقلیه ایله عمل اولندیغنه بناء امور عالم

اختلال وقلوب ناسی اضطراب وانکسارده اوزره ایدی واندن
کار ایدنمشلردر اگر تنظیم اموروده تدبیرات عقلیه کافیه اولیدی
ارسال رسل وانزال کتب عبث اولمق لازم کلوردی تعالی الله عن العبث
علواً کبیراً امورک اسباب شرعیه یه تمسک ایله کد بعضیلره لاجل
الاستحکام بعض مظنه کرامدن استدعا اولنمشلردر واما رسول
اللهک شرعنه تمسک ایتمیه رک مظنه کرامدن استمداد واستعانت جائز
اولمدیغندن ماعدا مفید دکلدر ودخی بو عصرده استعانت
اولنمق مظنه کرام مستوردر واشکاره اولان مشایخک
بعضیسی شکل وهیئتنی تنظیم وبعضیسی حیله اخرایله صورت
مشایخده کوروندوب عوام ناسی اغرا ایله امورلرینی تنظیم وهوالرینی
اجرا سوداسنده اولورلر کرچه اهل الله تا قیامت قدر روی زمیندن

خالی اولمزلر ولکن اخر زمانده استتار اوزرلرینه واجب
اولدیغنه بناءً محتجبدرلر منکشف اولمزلر منکشف اولنلر
بغاة طایفه‌درلر حفظنا الله تعالی عن صورة النفاق کاملی
ناقصدن تمییز غایت مشکلدر امر بویله اولدقده شریعت
احمدیه ظاهره و باهره اولمغله کرک تدبیر منزلی وکرک
تدبیر مملکتی قواعد شرعیه احمدیه یه تطبیق لازم وواجبدر
وجای سلامت وراه سعادت اخری اندر ودخی معلوم
اوله که جناب خدای متعال حضرتلری ملوکی دنیایی ووکلاسنی
اولدقلری مسند عالیلرینه اجلاس وتعیین بیوروب سائر
ابنای جنسلرندن تمییز وانتخاب بیورمهده حکمت علیه‌سی بودرکه
ضعفای ناسدن کرک اغنیا وکرک فقرا السنک حقوقلرینی

قضا ایدوب و اوزرلرینه توجه ایدن بلایا و محنه جنة اولوب
دفع ایلسونلر و بو مراتب عالیه یه ترفیع و اعزاز ایلمشدر
بو عصرده امر معکوسی اولمشدر زیرا کبرانک لوازم و حوایجی تمام
و تکمیل اولمنجه ضعفایه نوبت کلمدکندن رجال و نسا و مساکینک
و ایتام حوایج و لوازملرندن غایت عسرتده اولدقلرینه بناً
قلوب منکسره و فؤادلری مجروحه اولمغله مختاراً آه و انینلری رؤی
آسمانه عروج ایلدکنه بناً ملائکهٔ رحمت نظرلرین بزدن قطع
ایلمکله حیف و شتانک اختلالنه و آفاق اطرافنه هرج و مرجک
و صد هزار اتلاف نفوسک وقوعنه و خلایقک اطاعتسزلکنه
خروجنه بادی و باعث اولمشدر و تدبیرات عقلیه نک نتیجه سی
بویله اولور و دخی بو مرتبه اختلال عالمک سبب اعظمی علمای

رسومک بغی و طغیانیدر زیرا انلر بر عمل فاسد و اعتقاد کاسده
مبتلا اولدیلرکه دور آدمدن بو آوانه کلنجه بر کتابده و بر
شریعتده یوقدر و بزم شریعتمزده بر وجهله مساغ و جواز
یوقدر بلکه حرمتی نصوص قاطعه ایله ثابتدر و دخی علمانک
فساد عالمک فسادینه وسیله اولدیغی اولدخی نص قرآن
و نص حدیثله ثابتدر بونلرک فسادلری ندر و بونلر رشوت ایله الله تعالینک
احکام شرعیه سنی اربلق و معیشت نامیله بیع و شری ایدوب
و بر جماعت سفهای قومی نواب اتخاذ ایدوب عباد اللهک مالنی
غصب و غارات و نیجه خانه تخریب ایلدکلرندن ماعدا شرع احمدی یی
برجنسی تحقیر و ترذیل ایلدیلرکه عقول انده متحیردر بویله فسادات
دولتدن ماعدا نه وجهله جائز اولور انده دخی عقول متحیردر

شریعت محمدیه نك بو وجهله حقارتی سببیله علیه الصلاة والسلام
اوزریمزدن حسن نظرنی رفع ایلمشلر بر قوملك اوزرندن
فخر عالم نظرنی رفع ایلدکدن اول قوملك اموری اختلاف و خللدن
خالی اولمز بو امتك اوزرندن فخر موجودی رفع ایلمك امری سهلدر
تأمل و انتباهه محتاج و مماشاته شرعاً و عقلاً و عرفاً غایت
مستقبحدر جملهٔ شنائع ملتك برسی بو سنهٔ مبارکه ده کثرت و مکاسبیله
اهل ذراعتك خسارتلریدر و دخی جملهٔ اختلال عالمك اسبابندن
برسی طائفهٔ نسانك چارشولری و مغازهلرده و جوامع و تکیهلرده
انواع زینتله مزینه اوله رق رجال ایله اختلاط و اطوار ناخوشه ایله
اوزره حرکات و سکناتلری ربمزك آیات قرآنیه سنه و علیه الصلاة
والسلامك احادیث نبویه سنه مخالفدر و نیجه فساده مؤدیدر

و دخی جملهٔ اسباب فسادك برسی رؤسای قوملك ابنیهٔ مرتفعه
شدادیه یه مبتلا اولوب و البسهٔ فخریه ایله افتخار ایتملریدر فرعون
و شداد آخر دولتلرنده بو ایکی بلیه یه مبتلا اولمشلر ایدی بو ایکی خصلته
اشتغالهم تمسك شرع شریفه منافی و هم فرعونیه و شدادیه تشبه در حذری
لازم اولان دولت اسلامیه نك شوکتی محافظهٔ شریعتله اعدای دینیه
و اعدای دنیایه غلبه ایدوب عدالله روی زمینی مملو اولوب جمیع
خلایق تحت ظلنده مستریح اولمغله اولور و اما احتشام ظاهری
و عنوان صوری ایله اظهار شوکت دین اسلامده جائز دکلدر بلکه منفوردر
زیرا اهل اسلامك کرك امور دنیا و کرك امور دینده اتباع رسول اکرم
و اقتدای خلفای راشدینه مأموردرلر که شوکتی باطنیه و عنوانلری معنویه
ایدی و دخی رؤسای قوملك ترفه و تلذذده اولوب بحر غفلتده مستغرق

واجرای هوای نفسلرده منهمك اولملری وضعفای قوم امور و
معادلرنده متحیر بی و انواع آلام و اصناف اكدارله متألمین و آه
انینله اوقات كذار اولملری استهلاكه دولت اسلامیه یه مباشرت وتصدی
اولدیغنه نص قرآنیده اشارهٔ علیه وارد رامر بویله اولدقده بو رتبه
غفلته و بومرتبه هوایه اتباع شرعاً منهی ورخصتده كلیه یه علامت ایكن
براحد تیقظ و انتباه سوداسنده اولمیوب بلكه دخی زیاده انهماك
غایت جسارت وزیاده حماقت اولدیغی جبینده دخی ادراك ایدر
نبههنا الله تعالی عنها كنه ودخی جناب خدای لم یزل حضرتلرینك رؤسای
قومه دنیاده امر شریفی رسولنك شریعتنه تمسك واتباعدر مع هذا
انلر اتباع و تمسكی وادی نسیانه انداخته ایلمشلردر ودخی دیار روم
ودیار عربستانده و جمیع اقطارده اولان هرج ومرج كثیر و اختلال وفتنه

دولت اسلامیه یه نه رتبه خجالت اولوب و دول اعدای دینه و اعدای
دنیایه نه مرتبه شماته اولدیغی تفكر اولنسه انك اكل وشربی منقطع
وخواب راحتدن منفصل اولور اگر دینلورسه كه تقدیر خدای متعال
توجهله واقع اولدیسه ایشلر اویله اولور بو اعتقاد مجدد
اعتقاددیر زیرا مؤمن مأمور اولدیغی اسباب شرعیه یه تمسكده
قصور ایدوب بعده تقدیره اموری نسبت ایتمك جائز دكلدر
تقدیره حواله اولونمسی جائز اولور كه ابتداء اسباب شرعیه یه
تمسك اولنور بعده مسبباتی وجوده كلمزسه اول وقت تقدیره
حواله جائزدر ودخی وقعهٔ مصر ظاهر كه منشأی رؤسای
قوم ترفهات وتلذذاتده حد شرعیی تجاوز ایدوب ضعفای
قوم امورلرنده متحیر قلوب واله كریانده مستغرق ایكن جناب

خدای متعال ارزل مخلوقندن کفرهٔ افرنجی اوزرلرینه تسلیط
برله جبابرهٔ قومی و مظلومینی تخریب و پریشان ایلدی بو وقعه
فکر اولنسه اهل اعتباره کوره عبرت المغه کافیدر حفظنا الله تعالی
عن مثلها ولکن ابن مسعود رضی الله عنه حضرتلری تفسیرنده بیورمشلردر که
لن یغلب عسر یسرین مضمونی اثر شریف بودرکه بر عسر ایکی یسره
غالب اولمز آیهٔ کریمه دن مستفاد اولان جناب کبریا قوللرینه
بر عسرک ایکی طرفنده بر یسر رحال اعطا بیورر امر بویله
اولدقده بو احیانده اولان اختلال عالم و مضایقهٔ احوالک
قبلنده انتظام عالم و موالسعهٔ احوال واقع اولمشدر انشاء
الله تعالی بوندنصکره دخی ربمزدن رجا و نیاز ایدرزکه احوال
عبادی اصلاح و امور دنیا و دینلری احسن نظام ایله تنظیم و

وتوسیعله فرجه کلی احسان بیورر زیرا فاعل مطلقدر
کیف مایشاء تصرف ایلر بحر رحمتی عمیقدر رحمتنه که
واصل اولدلر باب عفوی واسعدر مراد ایلدیکنی ادخال
ایدر ولکن ما غرک بربک الکریم آیهٔ کریمه سنی نسیان
ایتمملیدر جزی الله عنا محمدا صلی الله تعالی علیه وسلم
بما هو اهله والسلام علی المرسلین والحمد لله رب
العالمین تمت الرساله

بعون رب العنایه